

HAFTALIK DEĞERLENDİRME

05-11 Kasım

Önümüzdeki hafta öne çıkması beklenen konular ve ön değerlendirmeler aşağıda sunulmuştur.

- **(İÇ POLİTİKA)** Mart 2019 yerel seçimine ilişkin adaylar konuşulmaya devam edecektir. Ancak AKP ile MHP'nin ittifak yapmayacağına ortaya çıkmasından sonra özellikle CHP-İYİ Parti arasında ittifak olup olmayacağı gündemin üst sıralarında olmaya devam edecektir.
- İktidarının da muhalefetin ittifak yapmasını engellemek üzere yine terör ittifakı söylemlerini kullanmaya başlayacaktır.
- Danıştay'ın ANDIMIZ kararı konuşulmaya devam edecektir. Konunun yerel seçimlere giderken iç politika malzemesi olarak kullanılacağı daha da belirginleşmiştir. AKP'nin söylemlerinin sertleşmesine rağmen, Cumhurbaşkanlığından ortağı MHP'den yeterince sert tepki gelmemesi dikkat çekicidir. CHP ve İYİ Parti'nin bu konuyu kullanması beklenmelidir.
- Geçen hafta 29 Ekim Cumhuriyet bayramının kutlanma resepsiyonunun 3. Havalimanı açılışı bahanesiyle İstanbul'da yapılması konuşulmuşken önümüzdeki hafta sonu 10 Kasım törenleri sürecinde yeni gerginliklerin yaşanması beklenmelidir.
- Suudi gazeteci Kaşıkçı cinayeti özellikle cesedin bulunması bulunmaması ve suçluların Türkiye'de yargılanması gerektiği başlıklarında medyada yer almaya devam edecektir.
- **(SUUDİ GAZETECİ)** Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın İstanbul'daki Suudi Arabistan Başkonsolosluğunda öldürülmesi olayı önümüzdeki hafta iç ve dış politika konularının içinde ancak önceki haftalar kadar yer bulması beklenmemelidir.
- ABD'nin tutumunun belirleyici olduğu bir süreç yaşanmaktadır. ABD Karlı ve Veliht Prensi suçlamaktan kaçınmakta daha alt düzeydeki kişileri cezalandırarak konuyu kapatmayı planlamaktadır.
- Suudilerle imzaladığı milyarlarca dolarlık silah anlaşmalarının riske girmesini istemeyen ABD özellikle dünya kamuoyunun potansiyel talimat veren kişi olarak gördüğü veliaht prensi bir nevi korumaya alarak aslında önümüzdeki dönemde prens üzerinde vesayet oluşturmuş, cinayeti büyük bir fırsata

dönüştürmüştür. ABD'nin konunun kendi senaryoları çerçevesinde sonuca ulaşması için Türkiye'ye de baskıya devam edeceği, bunun karşılığında vaadlerde bulunmuş olabileceği öngörülebilir.

- **(DOĞU AKDENİZ - EGE)** Doğu Akdeniz'de (Antalya açıkları ile Rodos Girit hattının güneyi) Türkiye'nin araştırma ve sondaj faaliyetleri Barbaros ve fatih gemileriyle 2019 Mart ayına kadar devam edecektir. Rum tarafı da 15 Kasım'dan itibaren Kıbrıs'ın güneybatısındaki sahalarda Amerikan Exxon Mobil şirketine havale ettiği sondaj faaliyetlerine başlayacaktır.
- Yunan başbakan Çipras'ın karasularını 12 mile çıkarma konusunun Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle değil Meclis kararıyla karara bağlanması talimatının gereğinin ne zaman gerçekleşeceği belli değildir. Yunan tarafının Türkiye'nin sahada yapacağı hamlelere bağlı olarak kriz yönetimi çerçevesinde konuyu Meclise getirebilecektir.
- **(İDLİB)** Suriye'de İdlib mutabakatı çerçevesinde oluşturulan tampon bölgede sahadaki silahlı gruplar mutabakatın gereğini yerine getirmemiş olsa da, gerek tampon bölge içinde HTŞ-Nusra gruplarıyla ılımlı muhalifler, gerekse Suriye ordusuyla silahlı gruplar arasında karşılıklı saldırılar yaşanmakta, her iki taraftan da ölenler bulunmaktadır. Buna rağmen çatışmalar genele yayılmamış ve şiddetlenmemiştir.
- Bu durum İdlib'teki kırılma ve her sıcak çatışmaların başlayabileceğine işaret etmekte ve bu konunun haftada da izlenmesi gerektirmektedir.
- **(FIRAT'IN DOĞUSU)** Konunun iç politikaya yönelik kullanıldığı izlenimi artmaktadır.
- ABD'nin Türk askeriyle Menbic sınır hattında devriye dolaşırken hem Menbic'in iç sınırında hem de Fırat doğusunda Türkiye sınırında YPG ile ortak devriyeler yapması Türkiye'ye herhangi bir askeri müdahaleyi akıldan geçirme mesajı olarak gözükmektedir.
- Konu iç gündemde kalmaya devam edecektir ancak Türkiye'nin önümüzdeki görünür zamanda Fırat doğusuna herhangi bir askeri operasyon yapması beklenmelidir.
- **(İŞİD'İN ARTAN SALDIRILARI)** İŞİD'in Suriye sınırının doğusunda Deyrezor bölgesinde Fırat'ın hemen doğusunda yeni saldırılarla alanını genişlettiği hatta Irak'a yöneldiği, Irak tarafında da Haşdi Şabi'nin savunma için yığınak yaptığı gelen bilgiler arasında. İŞİD'in Irak ve Suriye' artan saldırıları takip edilmesi gereken konular arasındadır.

- **(IRAK)** Irak'ta 12 Mayıs'taki seçimler sonrasında ilk toplantısını Eylül başında yapan Irak parlamentosunun yeni Cumhurbaşkanı olarak seçtiği Berham SALİH hükümetini kurma görevini verdiği Adil Abdül MEHDİ'nin belirlediği 21 bakandan 14'ü Irak meclisinden onay aldı.
- Türkmenlerin herhangi bir Bakanlık alamadığı Irak'taki hükümet kırma çalışmaları izlenmeye devam edilmelidir. Ayrıca yeni hükümetin ülkedeki yabancı askerlerin çekilmesi gerektiğine yönelik baskıları nasıl karşılayacağı da izlenmesi gereken diğer bit konudur.
- **(IRAK KUZEYİ)** Irak kuzeyinde Ekim başında yapılan parlamento seçimlerinde KDP yine birinci parti çıktı ancak hükümet kurulması için koalisyon yapılması gerekiyor. KDP'li bir hükümet kurulup kurulamayacağı, kurulamaması halinde bölgede beklenmeyen gelişmelerin yaşanabileceği izlenmesi gereken konudur.
- Bir ay süre geçmesine rağmen henüz hükümet kurulamaması bölgede huzursuzluğu artırmaktadır.
- **(İRAN'A YÖNELİK AMBARGO)** ABD'nin İran'a yönelik ambargolarının ikinci ve esas bölümü 4 Kasım'da yürürlüğe girmiştir. Türkiye dahil 8 ülke belli yönergeler dahilinde yaptırımlardan muaf tutulmuştur.
- Yaptırım uygulamasının detayları belli olmamakla beraber petrol alımlarında muafiyet netleşmişken doğal gaz konusu bu rapor yazıldığında henüz netleşmemiştir.
- Bu muafiyetler karşılığında ABD'nin Türkiye'den neler talep ettiği tartışılacak konular arasındadır.
- **(ABD-NATO GERGİNLİĞİ)** Rusya'nın ABD'yi Avrupa kıtasının askerleşmesini teşvik ettiği, askeri varlığını artırdığı suçlamalarının arttığı bir dönemde Soğuk Savaş'tan bu yana ittifakın en büyük ve kapsamlı askeri tatbikatı olan "Trident Juncture 18" 25 Ekim-7 Kasım arasında Norveç'te yapılıyor. Tatbikata 50 bin asker, 250 uçak, 65 gemi ve 10 bin araç katılıyor.
- Bu durum NATO-Rusya cephe hattı olan Kuzey Avrupa-Doğu Avrupa-Karadeniz hattında sıcak çatışma noktalarının emareleri olarak bu hafta da izlenmelidir. Tatbikat kapsamında tarafların birbirlerine göz dağı verdiği, yakından izleyip meydanı boş bırakmadığını göstermeye çalıştığı anlaşılmaktadır.
- **(ABD'DE SEÇİMLER VE SINIRA GELEN GÖÇMENLER)** Meksika'dan ABD sınırına doğru yürüyen sığınmacılara karşı Trump'ın sınıra birlik göndermesi için talimat vermesi gözleri sınıra çevirdi. Trump'ın talimatıyla 15 bin civarında askerin sınır bölgesine gelmesi bekleniyor. Trump'ın taş atarlarsa karşılığını alırlar sözü nedeniyle Sığınmacılara karşı ABD'nin nasıl karşılık vereceği önümüzdeki haftanın konulardan biri olmaya devam edecektir.